

nogen fast Bro over Liimfjorden, saa maa dermed stee en heel Systemforandring, thi der kan da ikke let være nogen Grund til at gjøre store Opoffrelser for at give denne Bane den samme Charakter som de andre jydskke Baner, og allermindst ville adskillige af disse Argumenter, som ere blevne gjort gjældende derfor, kunne have den mindste Vægt, saasom det Argument, at man, naar man skulde spille Tiden med Overfarten over Liimfjorden, maatte søge at indvinde denne Tid ved at staffe Siltoget tilveie i Bendshøvel.

Den anden af de i Lovforslaget optagne Baner, nemlig den fra Skanderborg til Silkeborg, er en isoleret lille Jernbane, som jeg troer vil være af meget ringe Betydning saavel for Egne som for selve Jernbanetrafikken. — Efterat de Egne, der repræsenteres af Skive og Struer baade Syd og Nord for Liimfjordsbeltet, ved Tverbanen ere dragne ind under det nuværende Jernbanesystem, forekommer det mig dernæst — og den høitærede Indenrigsminister har jo selv henviist os til et aldeles frit Skjøn —, at der ikke er Grund til at vente, at den tredie foreslaaede Bane, den fra Struer Syd paa, paa nogen Maade skulde forrente sig. — I Forbindelse med denne Bane er der saa endelig foreslaaet en sydlig Tverbane. En saadan Tverbane til en eventuel vestjydsk Havn har allerede for mange Aar siden været bragt under Omtale, og har altid havt noget meget Tilkalende for mig; det er derhos bekjendt, at Undersøgelserne om den gaae langt tilbage i Tiden. Naar denne og den foregaaende Bane nu findes optagne i Lovforslaget, troer jeg imidlertid, at man kun behøver at henbise til selve Regjeringsudkastets Motiver for at gjendrive Rigtigheden af at optage dem i Lovforslaget. Der staaer nemlig i Motiverne til det af Ministeren forelagte Lovforslag, at det er urigtigt for Tiden at tage en saadan Bestemmelse, ligesom at Anlægget af en Havn ved Vesterhavet er af saa stor Betydning for hele Linien, at dens Anlæg nødvendigviis maa gaae forud for Jernbanelinierne. Dette har den høitærede Indenrigsminister altsaa selv udtalt om de paagjældende Linier, og han har tillige sagt, at skulde de nogenfinde udføres og skulde de nogenfinde faae Betydning, da

var den første Forudsætning for dem Havnen ved Esbjerg eller en anden lignende vestjydsk Havn. Jeg skal nu strax bemærke, at, saavidt jeg skjønner, er Esbjerg virkelig det Sted, som frembyder de bedste Chancer for et Havneanlæg paa Vestkysten, men den frembyder dog ikke saa store Chancer, at det er muligt at gaae til dette Arbejde uden meget stor Tvivl om, hvorvidt det vil lykkes. Men at bygge en Jernbane dertil alene for den Havns Skyld, der endnu, som en æret Rigsdagsmand (Fischer) igaar meget rigtigt bemærkede, ikke blot ikke eksisterer i Virkeligheden, men ikke engang eksisterer paa Papiret, derom forekommer det mig, at den høitærede Indenrigsminister har havt fuldkommen Ret i at sige, at det vilde være aldeles urigtigt. Denne Havns Anlæg maa nødvendigviis gaae forud, thi det er kun ved Havnen, at Jernbanen kan faae nogen Betydning og kun derved kan den finde nogen som helst Berettigelse. Jeg skal derfor ikke nægte, at det har været noget forbausende at høre, ikke blot at den høitærede Minister har accepteret, at det andet Thing ved sit eget Initiativ har fordoblet Antallet af de Baner, som skulle anlægges for Statens Regning, men at det endog saa har kunnet gjøres gjældende, at det kunde han saameget lettere, som de jo egentligt vare foreslaaede af ham. Ja, hvis der ved „foreflaaes“ forståes, at en Ting har været under Overveielse i Regjeringen, saa er dette fuldkomment rigtigt, thi Overveielser af det paagjældende Spørgsmaal gaaer langt længere tilbage i Tiden end den ærede Indenrigsministers Indtrædelse i Ministeriet; der har været Undersøgelser derom langt tilbage, og alle succesfulde Indenrigsministre have gjort sig Umage for dets Løsning. Men skal Forslaget betragtes som egentligt at være udgaaet fra Regjeringens Initiativ, blot fordi Spørgsmaalet derom er nævnt i Lovforslagets Motiver, og vel at mærke, ikke som Noget, Regjeringen foreslaaer, men som Noget, den tværtimod fraraader, saalænge Betingelserne derfor ikke ere tilstede, saa maa jeg tilstaae, at dette forudsætter en saadan Maade at opfatte Forretninger, og navnlig saa alvorlige Sager paa, at det gaaer langt ud over mit Begreb. Det vil efter min Opfattelse ikke med nogen Høie kunne nægtes,